

พระราชกฤษฎีกาให้ ใช้เวลาอัตรา

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
 มหาจักรวาล พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า
 ด้วยวิสัยเวลาที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ แต่โบราณมาก็คงใช้เวลา
 นาฬิกาแดด ถือเอาเวลาที่ด้อยอยู่ตรงกลางฟ้าระหว่างขอบฟ้าทิศ
 ดวันออกกับตะวันตกเป็นประมาณ ที่เรียกว่ามัชฌันติกสัย เป็นเวลา
 กำหนดใช้ในท้องที่นั้น ๆ แล้วเอาไสรยดูเงาอาทิตย์เป็นประมาณอย่าง
 หยาบ ๆ ว่าเข้าสายเที่ยงบ่ายเย็น เป็นเวลาที่ต่างกันนี้ด้วย ๒ ๓
 ชั่วโมงเช่นนั้นแล้ว ถ้าแม้ว่าเวลาจะผิดกันไปสักชั่วโมงหนึ่ง ก็ยัง
 ไม่ใคร่จะรู้สึกกันว่าผิดเวลามากนัก เวลานาฬิกาแดดจึงไม่เสมอเท่า
 กันทุกวันไปได้

แต่ครั้นเมื่อมีเครื่องมือที่จะวัดสอเวลาให้เลื่อยตกลงไปจนถึงนาฬิกา
 และวินาทีแล้ว ก็เห็นได้ชัดว่าเวลานาฬิกาแดด ฤาเวลามัชฌันติกสัย
 นั้นไม่เที่ยงตรงกันแท้แทบทุกวัน เพราะเหตุว่าวิถีโคจรแห่งอาทิตย์
 นั้นเคลื่อนวัดขึ้นเหนือและบัดลงไว้ ห่างจากเส้นศูนย์กลางรอบโลกถึง
 ขั้วละ ๒๓ องศาครึ่งอย่างหนึ่ง และเพราะเหตุว่าโลกเดินรอบ
 อาทิตย์เร็วและช้าไม่เสมอกัน ตามวิถีโคจรที่ใกล้หรือไกลจากอาทิตย์

มีประมาณว่าเวลาตกนิตย์ ในเดือนมกราคมเดินเร็วที่สุดแล้ว เวลา
ขึ้นออกในเดือนมิถุนายนก็เดินช้าที่สุด

เพราะเหตุ ๒ ประการนี้ จึงต้องคิดมีนาฬิกาที่คิดเฉลี่ยเวลา
ทั้งรอบปีหนึ่งแบ่งเป็นเวลามัธยมกาล ประมาณให้เสมอว่าวันละ ๒๔
ชั่วโมง สมมุติว่ามีดวงอาทิตย์เดินเสมอเท่ากันทุกวันเป็นมัธยม
อาทิตย์เวลานาฬิกาแดด ถ้าเวลาอาทิตย์ที่ปรากฏเป็นมัชฌันติกสย
จริงนั้น จึงอาจจะเร็วไปกว่าเวลานาฬิกาถล ถ้ามัธยมกาลนั้นได้
ถึง ๑๗ นาทีเป็นอย่างมาก และช้าไปได้ถึง ๑๔ นาทีเป็นอย่างมาก

ยังมีเวลาอีกอย่างหนึ่งซึ่งเรียกว่าเวลาดาว คือ สังเกตดูดาวฤกษ์
คืนหนึ่งเล็งดูว่าอยู่ที่แห่งใดแล้วก็หนดนับไว้ดูสอบอีกคืนหนึ่งในที่ซึ่ง
เล็งแลแห่งเดียวกันแล้ว จะมีกำหนดเสมอเหมือนกันทุกวัน ไปเป็น
เวลานาฬิกามัธยมกาล ๒๓ ชั่วโมง ๕๖ นาทีกับ ๔ วินาที เวลานั้น
เที่ยงตรงอยู่เสมอทุกวัน ด้วยเหตุว่าเป็นเวลาโลกหมุนรอบหนึ่งเสมอ
เท่ากันทุกวันไป ไม่มีช้าเร็วกว่ากันที่จะสังเกตเห็นได้เลย แต่เวลานี้ใช้
กันอยู่แต่ในการเดินเรือและในโหราศาสตร์

เวลานาฬิกาแดด, มัธยมกาลและเวลาดาวทั้ง ๓ อย่างนี้ ก็ใช้ตาม
ท้องถิ่นซึ่งตั้งอยู่ต่างกันไปตามสองกึ่งจุด คือกำหนดนับว่ารอบโลกไป
ทางตะวันออกวันตกเป็น ๓๖๐ องศาแล้ว ถัดตั้งอยู่ห่างกัน ๑๕ องศา

เวลาท้องถิ่นซึ่งตั้งอยู่ต่างกันนั้น ก็จะผิดแปลกกันถึงชั่วโมงหนึ่ง ใน
มัธยมกาล ถ้าจะประมาณอย่างหยาบๆ ก็กล่าวได้ว่า ท้องที่ซึ่ง
ตั้งกันอยู่ห่างสัก ๗๐๐ เส้น ก็เป็นเวลาที่จะผิดแปลกกันได้นาฬิกาหนึ่ง
ถ้าทางรถไฟเดินทางตะวันออกตะวันตกแล้ว ก็จะมีเวลาผิดกันได้
ถึงนาฬิกาหนึ่งไปทุกๆ ๒๗ กิโลเมตรเศษ

อีกประการหนึ่งเมื่อจะใช้เวลาเดินรถไฟ ฤ็าเดินเรือที่จะนับตาม
เวลาท้องถิ่น ซึ่งมีเศษนาฬิกาต่างๆ กัน ก็เป็นการยากในทางที่จะ
คำนวณคิดบอกเวลาต่างๆ กันไปได้มากมายนัก

เพราะเหตุที่จะปลดเปลื้อง ความ ยากลำบากในการคำนวณ เวลาที่
ต่างๆ กันอยู่ ไม่ใช่แค่เพียงประเทศ จนชั้นตำบลต่างๆ ในประเทศ
เดียวกันก็ยังผิดกัน ได้อย่างนี้ นานาประเทศจึงได้ประชุมกันปรึกษา
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๗ เป็นครั้งแรก เพื่อจะให้กำหนดเวลาลงใช้
สำหรับประเทศต่างๆ นั้น ให้นับห่างกันเพียงถึงชั่วโมงไป เพื่อ
ให้เป็นการสะดวกแก่การที่จะคิดแลสังเกตได้ง่าย ถ้าประเทศใดมี
อาณาเขตร กว้างขวางไปทางทิศตะวันออกตะวันตกมากกว่า ถึงชั่วโมงก็
ให้กำหนดใช้เวลาที่ให้เรียกว่า เวลาอัตรา นั้นต่าง ๆ กันได้หลาย
เวลาอย่างเช่น ใช้อยู่ในอเมริกานั้นได้

ครั้นต่อมาเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๒ นี้ นานาประเทศ
ได้แต่งตั้งผู้แทนไปประชุมกัน ที่ลอนดอนว่าด้วยอุทกศาสตร์ กรุง

สยามก็ได้เข้าไปประชุมด้วย ได้ปรึกษาตกลงกันว่าทุกประเทศที่
ชุมนุมกันนั้นจะคิดอ่านใช้เวลาอัตรานด้วย

กรุงสยามมีอาณาเขตรั้วทางตะวันออกตะวันตกเพียง ๔ องศาแป
นอย่างยิ่ง คิดเวลาประมาณ ๓๒ นาที ควรจะกำหนดใช้เวลาอัตรานั้น
เป็นเวลาอย่างเดียวกันได้ เพื่อจะให้ถูกต้องตามสัญญากับนานาประเทศ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สั่งว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
พ.ศ. ๒๔๖๓ สืบไปให้ ใช้เวลาอัตราสําหรับกรุงสยามทั่วพระราช
อาณาจักรเป็น ๗ ชั่วโมงก่อนเวลากรีนิชในเมืองอังกฤษ

และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บอกกำหนดเวลาอัตรานซึ่งได้
ตกลงใช้ ในเมืองต่าง ๆ แล้ว ตั้งมีเวลาเสนาเมืองต่าง ๆ ต่อไปนี้
ให้ทราบทั่วกันด้วย (ที่หมาย อ. ฤๅ ต. ไว้ท้ายเวลานั้น หมายความว่า
ว่าตะวันออก ฤๅ ตะวันตก ของกรีนิช มิฉะนั้นหมายความว่าเวลานั้น เร็ว
กว่า ฤๅ ช้ากว่าเวลากรีนิช) คือ:-

โมง	นาที	เมืองที่ใช้เวลานั้น ๆ
๑๒	๐ อ.	เกาะฟิย์
๑๑	๓๐ อ.	นิวซีแลนด์ (ต่อไปคิดว่าจะใช้เวลาอย่างเกาะฟิย์)
๑๐	๐ อ.	วิกตอเรีย, นิวเซาธ์เวลส์, กวินสแลนด์, ตัสเมเนีย
๕	๓๐ อ.	เซาธ์ออสเตรเลีย

โมง	นาที	เมืองที่ไ้เวลานั้นๆ
๘	๐ อ.	ญี่ปุ่น, กอเรีย ญี่ปุ่น เกาหลี
๘	๐ อ.	เวสต์ ออสเตรเลีย, ฮองกง, เกาะฟิลิปปินส์, บอร์เนียวเหนือของอังกฤษ, ลาวาน, มะเกา, ติมอร์, เมืองจีนตามชายฝั่งทะเล.
๗	๐ อ.	กรุงสยาม, สเตเรตซ์เสตเตอลเมนต์ส.
๖	๓๐ อ.	พม่า
๕	๓๐ อ.	อินเดีย
๕	๐ อ.	หมู่เกาะชะโคส, อินเดียโปรตุเกส
๔	๐ อ.	มอริตเชียส, เซเชลส์
๓	๐ อ.	โซมัลแลนด์ของอิตาลี
๒	๓๐ อ.	อาฟริกาตะวันออกของอังกฤษ
๒	๐ อ.	(เวลายุโรปตะวันออก) บุตกาเรีย, ภูมาเนีย, เดอร์กี, กรีซ, ไอยคุปต์, เซาต์อาฟริกา, อาฟริกา ตะวันออกของโปรตุเกส
๑	๐ อ.	(เวลายุโรปกลาง) เยอรมัน, ลุกเซมเบอก, ออสเตรีย, ฮังการี, เดนมาร์ก, สวีเดน, นอร์เว, สวีตเซอร์แลนด์, อิตาลี, บอสเนีย, เซอเบีย, มอลตา, อาฟริกาตะวันตกของโปรตุเกส

.....

โมง	นาที	เมืองที่ใช้เวลานั้น ๆ
๐	๓๐ อ.	ไนเจอร์เรีย
๐	๐	(เวลากรีนิช) เมืองอังกฤษ, ไอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, เมลเยียม, สเปนญ, โปรตุกัล, บิรอลตา, อัลเยอเรีย, เกาะฟาโร
๐	๐ ค.	ไอศแลนด์, มะเตอิกา กินีโปรตุเกส, เซียร์ระลิโอน
๒	๐ ค.	อะซอร์, เกาะเคปเวอดี, เกาะตวินีเตคของบราซิล
๓	๐ ค.	บราซิลตะวันออก
๓	๔๕ ค.	เทียนาของอังกฤษ
๔	๐ ค.	(เวลาอัตแลนติก) หัวเมืองชายทะเลของคานาดา, เกาะลิวาด บราซิลกลาง
๕	๐ ค.	(เวลาตะวันออก) ยะไมคา, ลาบราดอร์ตะวันตก, เควแบก, ออนตาริโอเพียง ๘๒ องศา ๓๐ ลิปดา ค., นิวบรันสวิก, เวลาตะวันออกของอเมริกา, ปานามา, เปรู, ชิลี, บราซิลตะวันตก
๖	๐ ค.	(เวลากลาง) เวลากลางของคานาดา กับ อเมริกาฮอนดูราส

วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒

ราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๓๖ น้ ๒๗๕

~~ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเขตเวลาของประเทศไทย~~

โมง	นาที	เมืองที่ใช้เวลานั้น ๆ
๓	๐ ต.	(เวลาภูเขา) เวลาภูเขาของแคนาดา กับ อเมริกา
๔	๐ ต.	(เวลาแปซิฟิก) คอตมเบียของอังกฤษ, กับเวลาแปซิฟิกของอเมริกา
๕	๐ ต.	ยูกอน, อาลาสกา
๑๐	๓๐ ต.	หมู่เกาะแซนด์วิช
๑๑	๓๐ ต.	ซาโมอา

ประกาศมาณวันที่ ๑๖ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๕๖๒